

Position Paper RTG “AOW-hiaat oudere zelfstandigen”, 29 oktober 2020

Stichting ZZP Nederland, voorzitter Maarten Post

1. Doelgroep

- Zelfstandige ondernemers met een AOV-polis, die loopt tot een eindleeftijd van 65 jaar of lager (60 jaar), die als gevolg van de opschuiving van de AOW-leeftijd door de overheid financieel gedupeerd zijn of worden in de periode vanaf 2013 tot 2024
- De financiële schade bij deze groep zelfstandigen ontstaat, doordat zij niet in staat zijn geweest of niet in staat worden gesteld om zich te verzekeren voor de periode na de leeftijd van 65 tot aan hun AOW-leeftijd. De schade ontstaat bij arbeidsongeschiktheid.

2. De overheid is verantwoordelijk

- Stichting ZZP Nederland heeft al in 2009 gewaarschuwd voor de gevolgen van een verhoging van de AOW-leeftijd voor deze doelgroep van zelfstandige ondernemers.
- In de brief aan minister Koolmees d.d.19-04-2018 heeft stichting ZZP Nederland betoogd, dat de overheid verantwoordelijk is voor het ontstaan van de financiële schade bij deze doelgroep door de regels te veranderen tijdens het spel.
- De stelling van de verschillende bewindslieden, dat de OBR een adequate compensatie zou kunnen bieden, is aantoonbaar onjuist.

3. Het SEO-onderzoek:

- Zijn bij de vaststelling van de doelgroep (8100) ook betrokken de zelfstandigen met een polis tot 60? Ook deze groep kan de periode boven 65 niet verzekeren.
- Aanbod verzekeraars: vast staat, dat zelfstandigen die al arbeidsongeschikt zijn, zelfstandigen in de leeftijd die 5 jaar ligt voor AOW-leeftijd en zelfstandigen met een polis tot 60 geen verzekeringsaanbod hebben ontvangen.
- Uit onze achterbanraadpleging blijkt, dat ook het verzoek van deze groepen om een aanbod niets bruikbaars heeft opgeleverd.

4. Praktijkinformatie: achterbanraadpleging stichting ZZP Nederland d.d. 20 oktober 2020

- Binnen 24 uur hebben zich 71 zelfstandigen gemeld, die allen tot de doelgroep behoren
- Uitkomst:
 - 24 zelfstandigen met polis eindleeftijd 60, 47 zelfstandigen met polis eindleeftijd 65
 - 21 zelfstandigen zijn al arbeidsongeschikt (brandend huis), 50 zelfstandigen zijn (nog) niet arbeidsongeschikt, kunnen niet verlengen.
 - Geen van deze groep voldoet aan de voorwaarden OBR en maakt daar gebruik van.
- Op basis van deze uitkomst en het aanvraagformulier van de SVB veronderstellen wij, dat er in de bovengenoemde doelgroep niemand gebruik heeft kunnen maken van de OBR. De SVB kan hierover informatie verschaffen.

5. Brief minister Koolmees d.d. 11 juni 2020 n.a.v. de motie Palland/Van Kent

- Verruiming van de OBR is ingewikkeld en zal geen oplossing bieden. Bovendien zijn wij van mening, dat de OBR absoluut ongeschikt is voor deze doelgroep.
 - Gericht op werknemers met vroegpensioen en niet gericht op ondernemers met AOV
 - Bijstandskarakter, gericht op lage inkomens en gezinsinkomen
 - OBR is niet bedoeld om financiële schade te compenseren, zoals hier het geval is.

- IOAZ en Bbz zijn eveneens niet geschikt en niet bedoeld voor de situatie en de positie van ondernemers met een goed lopend bedrijf, die door toedoen van de overheid financieel worden getroffen.
- Verwijzing naar de bijstand is niet aan de orde: de overheid is verantwoordelijk voor de ontstane schade en kan dan niet verlangen, dat ondernemers hun vermogen aanwenden en hun bedrijf beëindigen om deze schade zelf maar op te lossen.

6. Compensatieregeling financiële schade AOW-hiaat zelfstandige ondernemers met AOV

- Stichting ZZP Nederland vraagt het kabinet om een eenmalige compensatieregeling voor deze doelgroep en verzoekt de Tweede Kamer dit verzoek te ondersteunen
- Een beschrijving van de doelgroep en een meldingsverzoek kan het aantal gedupeerden en hun situatie in kaart brengen, zodat de omvang van de schade kan worden vastgesteld.
- De regeling ziet op de periode vanaf 2013 tot 2024. Dat er in 2024 een adequate AOV voor zelfstandigen ingaat, die in de toekomst dit soort problemen kan oplossen, is een voornemen en nog geen feit. Indien er in 2024 nog geen AOV-zelfstandigen is ingevoerd, dient de periode te worden verlengd.
- De regeling staat los van bestaande voorzieningen, zoals vermeld, geldt voor deze (besloten) doelgroep en voorziet in eenmalige compensatie van financiële schade als gevolg van onverzekerbaarheid in de periode van 65 tot AOW-leeftijd.
- Compensatiebedrag ter waarde van € 1000,- voor iedere maand van arbeidsongeschiktheid in de periode tussen 65 en de AOW-leeftijd.
- Deze regeling kan worden aangevraagd in de eerste 3 maanden van 2021